

1. Bevezetés

A Városi Szakorvosi Rendelőintézet és Ápolási Intézet önálló jogi személyként működő költségvetési szerv, amelynek alaptevékenysége az alapító okirat szerint Hajdúnánás és az érvényben lévő betegbeutalási szabályzat szerinti területekről a lakosság gyógyító-megelőző alap- és szakellátása, foglalkozás-egészségügyi ellátás, valamint krónikus fekvőbeteg-ellátás.

A jelenleg érvényben lévő betegbeutalási rend szerint a Rendelőintézet látja el Hajdúnánás város lakosságának alap- és szakellátását és Hajdúdorog város lakosságának szakellátását. A két település állandó lakosainak száma az Észak-Alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal 2008. január 1-i adatai szerint 27.453 fő.

A Rendelőintézetet 1975-ben alapították. Az akkori beruházásnak köszönhetően ez lett a város első olyan egészségügyi létesítménye, amely korszerű, az akkori igényeknek megfelelő járóbeteg-ellátást tudott biztosítani.

2. Demográfiai, egészségügyi mutatók

Hajdúnánás állandó népességének száma 2007. december 31-én 18.227 fő volt (ebből 8.950 férfi és 9.277 nő), míg a szakrendelő ellátási körzetébe tartozó Hajdúdorogé 9.226 fő (a két város lakossága a kistérség összlakosságának közel fele).

Hajdúnánás Hajdú-Bihar megye ötödik legnagyobb állandó lakosságszámú települése. A város népességszáma 1870-től 1960-ig (a háborús éveket leszámítva) fokozatosan növekedett, az 1960-as években a munkalehetőségek hiánya miatt csökkent, majd az új ipari üzemek és infrastrukturális fejlesztéseknek köszönhetően 1970 és 1991 között ismét emelkedett. Az 1991-es népszámlálás óta 19.000 fő körül stagnál a népességszám, aminek oka az országos tendenciákban keresendő: a házasságkötések és születések számának csökkenése, a halálozások számának növekedése. A vándorlási egyenleg változó képet mutat, általában negatív vándorlási különbözet jellemezte Hajdúnánás demográfiai viszonyait. A születések számával párhuzamosan a gyermekkorúak, fiatalok aránya is csökkent, és az országos tendenciákhoz hasonlóan megindult a népesség öregedése. A népesség csökkenésének közvetlen okai között egyrészt a születések csökkenése, másrészt a természetes népességfogyás, a halandóság növekedése figyelhető meg.

A város összlakosságához viszonyítva a 0-14 éves korosztály 15,6%-ot (2004. évben 18,1%), a 15-64 éves 69,3%-ot (2004.: 68,0%), a 65 év felettiek 15,1%-ot (2004.: 13,9%) tesznek ki. A gyermeknépesség eltartottsági rátája (a 0-14 éves népesség a 15-64 évesek százalékában) 22,6% (2004. évben: 26,63%). Az idős népesség aránya (a 65 éven felüliek aránya a 15-64 évesek százalékában) 21,9% (2004.: 20,3%). Az öregedési index (65 év felettiek aránya a 0-14 éves népesség százalékában) 96,8% (2004.: 76,3%). Ezen adatokat megvizsgálva megállapítható, hogy elöregedési tendencia jellemző a városra, illetve hogy a fenti mutatók rosszabbak a Hajdú-Bihar megyei, illetve az Észak-Alföldi Régió átlagnál.

A lakosság nemenkénti összetételét 50 éves korig enyhe férfitöbbség jellemzi. Az országos tendenciáknak megfelelően e kor felett a nők vannak többségben a népességben belül.

A főbb haláloki struktúrát tekintve a hajdúnánási lakosság körében – hasonlóan az országos, régiós és megyei adatokhoz – a keringési rendszer megbetegedései töltik be a vezető szerepet, sorrendben ezt követi a daganat okozta mortalitás, majd az erőszak okozta, illetve az alkoholos eredetű májbetegség miatt bekövetkezett halálozás.

Az utóbbi években (a 2007-es évet a vizitdíj miatt figyelmen kívül hagyva) az egészségügyi szolgáltatások iránti mennyiségi és minőségi igények növekedése érzékelhető, amely várhatóan tartós tendencia lesz. Ennek magyarázata az egyre öregedő lakosságszámban, az aktív korúak számának csökkenésében keresendő. Emellett számolni kell a szociálisan

leszakadó rétegek (munkanélküliek, elszegényedő társadalmi csoportok) életminősége csökkenése bekövetkezte miatti egészségi állapot romlásával is.

3. Egészségügyi struktúra bemutatása

Az alap- és szakellátások jelentős része a Rendelőintézet Kossuth u. 10. szám alatti, jelenleg kétszintes épületében folyik összesen több mint 1.600 m² alapterületen. Rendelőintézethez szorosan kapcsolódik a szintén az önkormányzat fenntartásában működő Városi Tüdőgondozó Intézet, amelynek gazdálkodási feladatait teljes jogkörű, részben önállóan gazdálkodó intézményi jogállására való tekintettel a Rendelőintézet látja el.

A Rendelőintézetben 8 felnőtt háziorvos, 4 gyermekorvos (egy a rendelőintézetten kívül, a gyermekorvos által kialakított rendelőben), 4 fogorvosi praxis, iskola-egészségügyi, védőnői és foglalkozás-egészségügyi szolgálat, valamint központi ügyelet biztosítja az alapellátást, amely a székhelytelepülés Hajdúnánás lakosait köteles ellátni. Az egy háziorvosra jutó lakosok száma 2.278 fő (amely kedvezőtlenebb a megyei és régiós átlagnál), míg az egy háziorvosra és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma 1.519 fő, amely már kedvezőbb a megyei és régiós átlagnál.

Hajdúnánás és Hajdúdorog szakellátását 17 járóbeteg-szakrendelés végzi. Az egészségügyi ellátásokat 36 orvos és 60 szakdolgozó biztosítja 13 technikai dolgozó segítségével. A Rendelőintézet saját alkalmazásában összesen 33 fő dolgozik. A kapacitásadatokról és a teljesítményjellemzőkről az alábbi táblázatok nyújtanak információt.

Szakellátás megnevezése		Szakorvosi óraszám (óra)	Betegforgalom (fő)
Reumatológia		1.178	14.478
Nőgyógyászat		1.500	8.370
Szemészet		1.365	5.365
Belgyógyászat		1.452	4.333
Sebészet	Trauma	1.300	7.722
	Ált. sebészet	260	1.369
Orthopédia		681	3.049
Ideggyógyászat		398	2.931
Psychiátria		940	1.950
Tüdőgyógyászat		808	3.743
Fül-orr-gégész		1.446	8.520
Urológia		276	1.793
Bőrgyógyászat		1.400	7.876
Gyógytorna			13.461
Összesen		13.004	84.960
Diagnosztika	Laboratórium		22.340
	Röntgen		6.295
	Ultrahang		1.059
Diagnosztika összesen			29.694
Mindösszesen			114.654

Szakrendelés neve	Heti óraszám	Ellátást végző(k) neve	Humán erőforrás (létszám (fő) / foglalkoztatási forma)
Járóbeteg szakrendelések			
Röntgen szakrendelés (Városi Szakorvosi Rendelőintézet)	30	Dr. Laskay Erika Dr. Pirzad Farzad	4/alkalmazott
Ultrahang szakrendelés (Városi Szakorvosi Rendelőintézet)	10	Dr. Pirzad Farzad Dr. Laskay Erika	2/alkalmazott
Urológia szakrendelés (UROFOR Eü. Bt.)	7	Tóth György Dr. Tálai Béla	3/vállalkozás
Psychiátria szakrendelés (Városi Szakorvosi Rendelőintézet)	20	Dr. Takács Judit	2/alkalmazott
Szemészet szakrendelés (OPTIRIS KFT)	30	Dr. Pálfi Edit Dr. Czakó Attila Katona Irén Dr. Hódos Márta	5/vállalkozás
Reumatológia szakrendelés (Domokos és Társa Bt.)	21	Dr. Domokos Pál	2/vállalkozás
Fizikoterápia szakrendelés (Domokos és Társa Bt.)	9	Dr. Domokos Pál	2/vállalkozás
Gyógytorna szakrendelés (vállalkozási forma)	60 (nem szakorvosi)		2/vállalkozás
Nőgyógyászat szakrendelés (Pubertási Gyógyító Kft.)	30	Dr. Illés Árpád	3/vállalkozás
Laboratórium szakrendelés (Prodia Diagn. Zrt.)	30	Dr. Nagy Gábor	4/vállalkozás
Belgyógyászat szakrendelés (Sano Card H Bt.)	30	Dr. Jakab Olivér	2/vállalkozás
Ortopédia szakrendelés (De Novo Bt.)	15	Dr. Prodanov Vaszil	2/vállalkozás
Ideggyógyászat szakrendelés (Neurológiai Bt.)	10	Dr. Bedő György	2/vállalkozás
Sebészet – Traumatológiai szakrendelés (Dr. Major Chirurg Bt.)	25 + 5	Dr. Major Sándor	3/vállalkozás
Bőrgyógyászat szakrendelés + gondozás (PHARMA-DERM Kft.)	30	Dr. Páldeák László Dr. Kósa Ágnes	4/vállalkozás
Fül-orr-gégészeti szakrendelés (Pro Aegrotibus Bt.)	30	Dr. Szécsi Anna	2/vállalkozás
Tüdőgyógyászati szakrendelés (Városi Szakorvosi Rendelőintézet)	18	Dr. Szabó Judit	3/alkalmazott
Tüdőgondozó – gondozás szakrendelés (Városi Szakorvosi Rendelőintézet)	12	Dr. Szabó Judit	2/alkalmazott
Összesen (járóbeteg szakellátás)	362 + 60 nem szakorvosi		

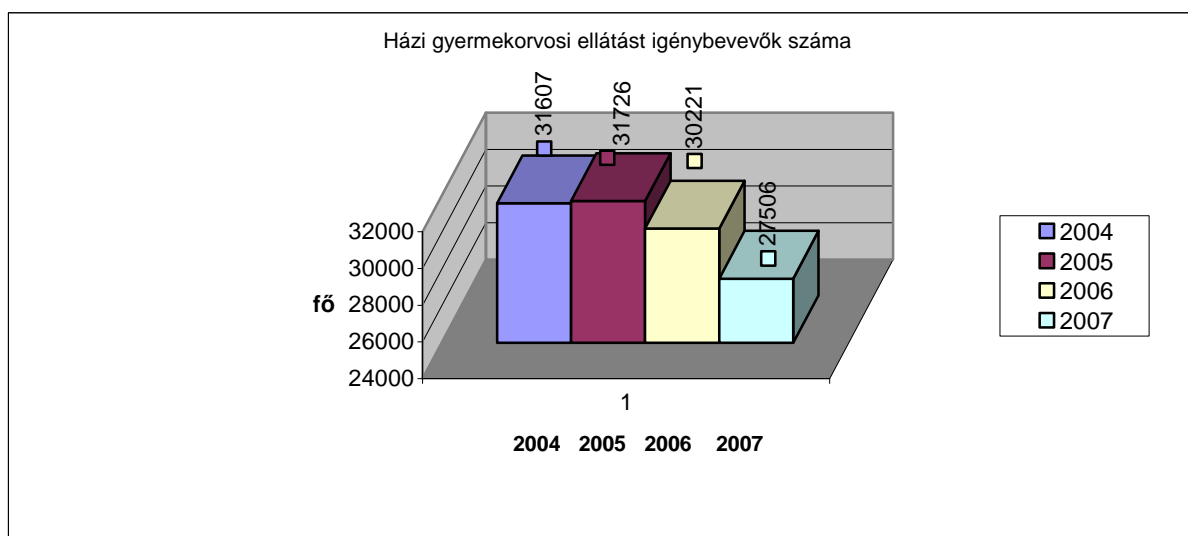
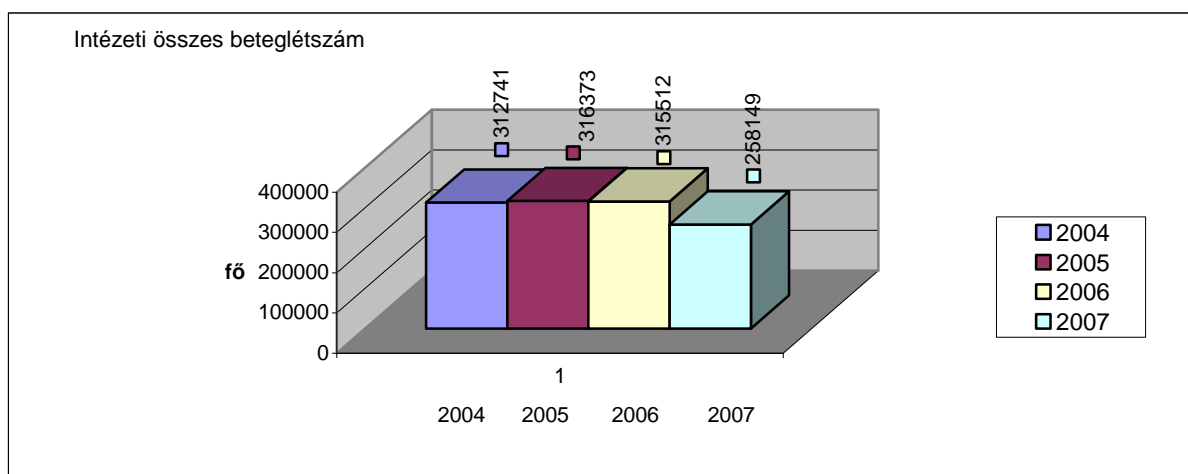
Alapellátást végző rendelések			
Fogászati alapellátás (Dr. Horai Zsolt és Dr. Horai Dentál Bt.)		Dr. Horai Zsolt Dr. Abafalvi Zsuzsa	4/vállalkozás
Fogászati alapellátás (Vargadent-2000 Bt.)		Dr. Varga Sándor	2/vállalkozás
Fogászati alapellátás (VACKOR DENTÁL Bt.)		Dr. Nyiri István	2/vállalkozás
Háziorvosi alapellátás I. körzet (FRANCIA –MED Bt.)		Dr. Francia Boglárka	2/vállalkozás
Háziorvosi alapellátás II. körzet (Pro Aegrotibus Bt.)		Dr. Juhász Endre	3/vállalkozás
Háziorvosi alapellátás III. körzet (MEDFON Bt.)		Dr. Nagy Imre	2/vállalkozás
Háziorvosi alapellátás IV. körzet (HOLHÓS MEDUNIV Bt.)		Dr. Holhós Csaba	2/vállalkozás
Háziorvosi alapellátás V. körzet (Chirurgia 98 Bt.)		Dr. Császi Éva	2/vállalkozás
Háziorvosi alapellátás VI. körzet (Dr. Csákó és Társa Bt.)		Dr. Csákó Ilona	2/vállalkozás
Háziorvosi alapellátás VII. körzet (HÁZIO-7 Bt.)		Dr. Berzi Csaba	3/vállalkozás
Háziorvosi alapellátás (Dr. Suhajda Eü. Bt.)		Dr. Suhajda Éva	3/vállalkozás
Foglalkozás egészségügyi alapellátás (Városi Szakorvosi Rendelőintézet)		Dr. Magócs Gusztáv	2/alkalmazott
Védőnői szolgálat (Városi Szakorvosi Rendelőintézet)			9/alkalmazott
Házi gyermekorvosi szolgálat (Salus et Sanitas Bt.)		Dr. Jakab Mátyás	2/vállalkozás
Házi gyermekorvosi szolgálat (Aesculapius-94 Bt.)		Dr. Marosi Csaba	2/vállalkozás
Házi gyermekorvosi szolgálat (AB OVO Bt.)		Dr. Kátai Ibolya	2/vállalkozás
Iskolaorvosi szolgálat (Városi Szakorvosi Rendelőintézet)		Dr. Magócs Gusztáv	2/alkalmazott
Ügyeleti ellátás (Városi Szakorvosi Rendelőintézet)			15/alkalmazott

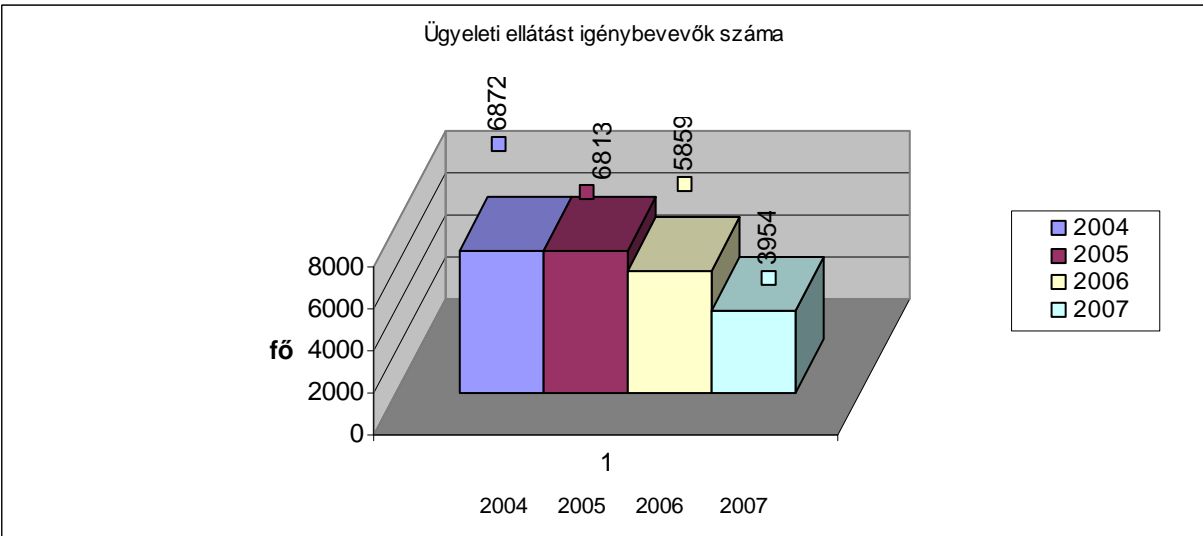
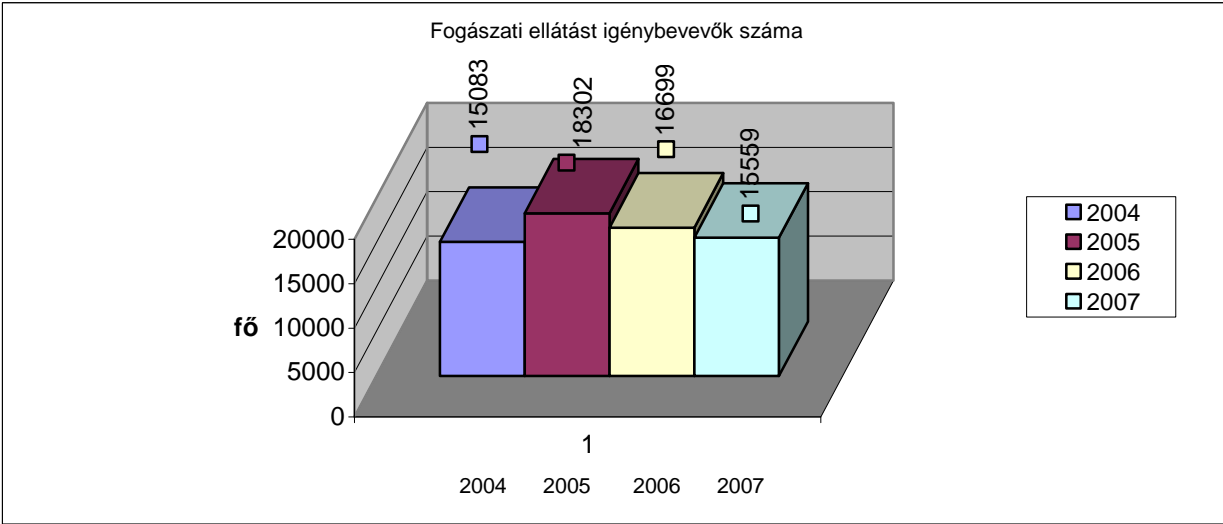
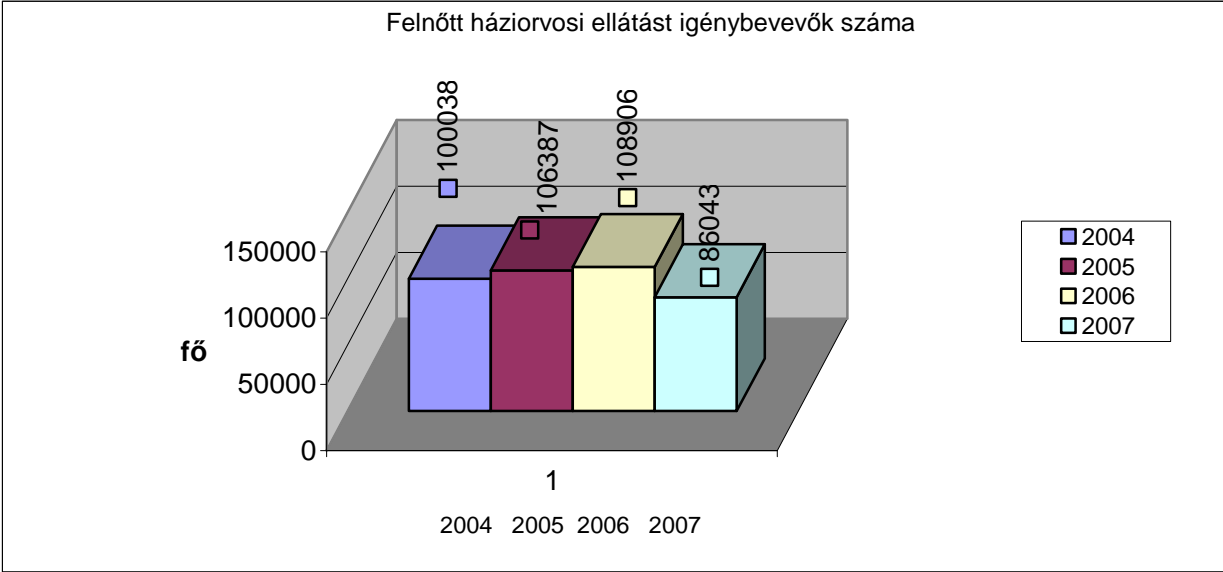
4. Területi ellátási kötelezettség, betegforgalmi adatok

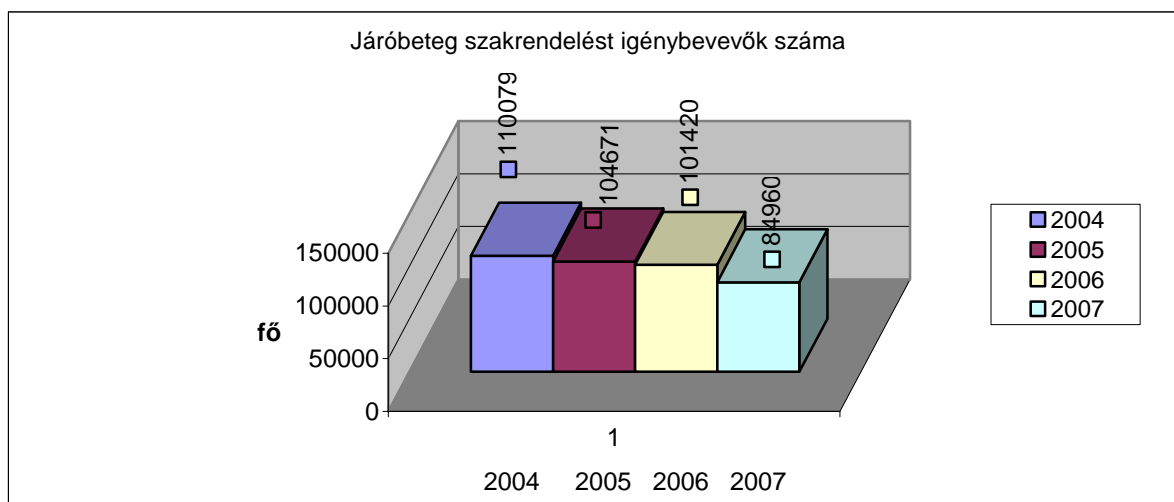
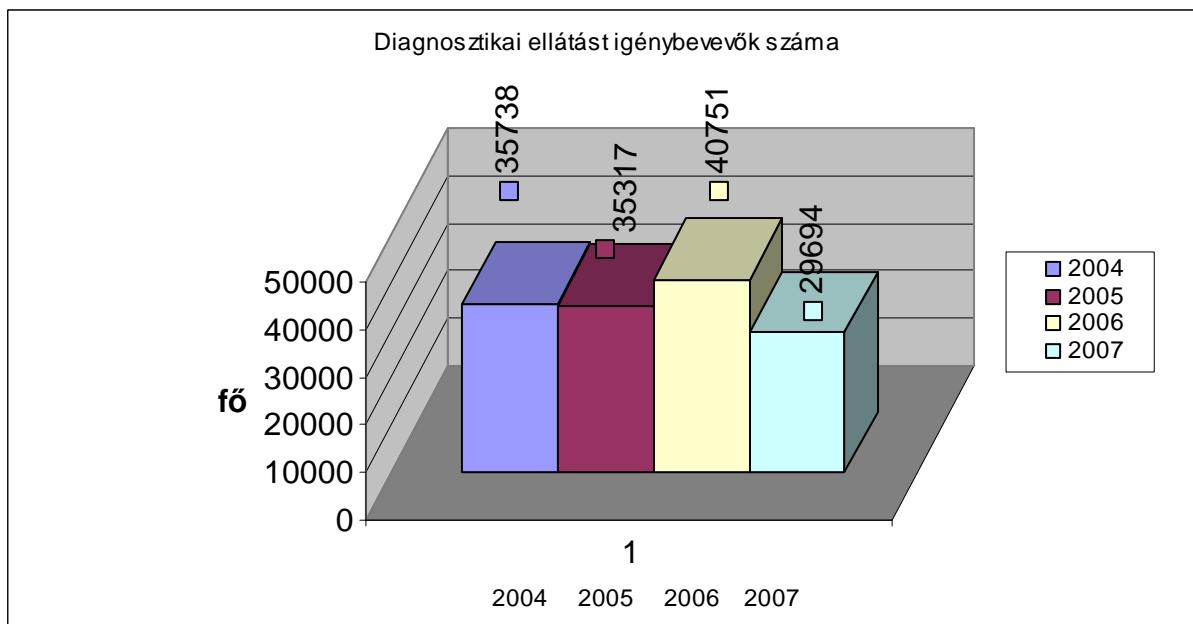
A Rendelőintézet járóbeteg-szakellátási kötelezettsége 27.453 főre terjed ki (a két érintett település lakosainak összlétszáma).

A különböző szakellátásokat zömében az ellátási kötelezettségbe tartozó két település lakossága veszi igénybe: a legnagyobb betegforgalmat 2007-ben a reumatológia és a gyógytorna bonyolította, de 8000 fő feletti a fül-orr-gégészeti és a nőgyógyászati szakrendeléseken megjelentek száma is.

A korábbi években tapasztalt járóbeteg-forgalom 2007. évi csökkenése elsősorban a vizitdíj bevezetésének tudható be. Az alábbi grafikonokból kitűnik, hogy a 2004-2005. években tapasztalt viszonylagos stabilitást követően a diagnosztikai járóbeteg-forgalom jelentősen növekedett 2006-ban, majd 2007-ben drasztikusan visszaesett. Ugyanígy a járóbeteg-szakellátást igénybevevők viszonylag stabil évenkénti szintje után 2007-ben 16%-os forgalomvesztés tapasztalható. A háziorvosi ügyelet esetében – valószínűsíthetően a magasabb ellátási díj következtében – még erősebb visszaesés tapasztalható: több mint 30% különbség van a 2006. és 2007. évi adatok között. A vizitdíj 2008. április 01-től megszűnt, így valószínűsíthető, hogy a betegforgalom 2004-2006-os évek átlagában stagnál. (diagnosztika esetében nagyobb emelkedéssel is számolhatunk).

A nem az ellátási területről érkezett betegek száma 2007. évben nem volt jelentős. A betegdokumentációk alapján egyértelműen megállapítható, hogy az esetek túlnyomó többségében mozgásszervi megbetegedések a leggyakoribbak a migrált betegek esetében. Ennek okai között keresendő egyrészt a Tiszavasváriból érkező ott üdülő vendégek ellátása, akik balneotherápiás kezelésre jelentkeznek (2007. évben reumatológián 321 fő, gyógytornán 103 fő), másrészt pedig a Hajdúnánáson található két középfokú oktatási intézmény összesen kb. 1500 fős tanulói létszámának jelentős részét alkotó nem helyi lakos, akik elsősorban sérülések, traumás ellátások miatt veszik igénybe a Rendelőintézet szolgáltatásait.

5. Tárgyi infrastruktúra bemutatása

A Rendelőintézet 1975-ben került átadásra. Az elmúlt 33 év alatt az egészségügyi ellátórendszerben bekövetkezett változások az intézetet is érintették, és a felmerült igényeknek megfelelően bővült időközben az alap- és szakellátás. A megnövekedett feladatokkal párhuzamosan azok helyigénye is nőtt, így mára szűkössé vált az épület annak ellenére, hogy a központi orvosi ügyelet az 1999-ben átadott mentőállomás épületében kapott helyet, és a tüdőgyógyászat is más telephelyen működik.

Az elmúlt években folyamatosan beszerzésre kerültek az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges minimum tárgyi eszközök (egyedül az urológiai szakrendelésen hiányzik a cystoscop). A beszerzések részben pályázati forrásból, önkormányzati támogatásból, részben saját forrásból valósultak meg. Az ügyeleti szolgálton defibrillátorral, EKG készülékkel, leszívó készülékkel, gyógyszerporlasztó berendezéssel bővült a rendelkezésre álló eszközök száma. A betegdokumentáció vezetésére számítógép került beszerzésre. A tüdőgyógyászati szakellátáson új légzésfunkciós vizsgálati készülék áll a betegek rendelkezésére, amelynek beszerzésében saját forrás mellett egy gyógyszergyártó cég is segített. Hasonló módon valósult meg mindkét számítógép cseréje is.

A védőnői szolgálatra 2 szűrőaudiométer lett üzembe helyezve: az egyik a tanácsadóban áll rendelkezésre, a másik az iskolavédőnök munkáját segítve az iskolákban történő szűréseket szolgálja. A szűrőaudiométerek bekerülési költségeinek felét az ING Biztosító Gyermekkegészségügyért Alapítványhoz benyújtott nyertes pályázat biztosította.

A foglalkozás-egészségügyi szolgálton szűrőaudiométer, EKG készülék beszerzésével sikerült rövidíteni a munkaalkalmassági vizsgálatok idejét.

2006-ban lehetőség nyílt új diagnosztikai ultrahang berendezés beszerzésére is: az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács által kiírt pályázat keretében került beszerzésre egy ultrahang készülék és egy automata lélegeztetővel ellátott életmentő egység. A pályázat részeként megvalósult az intézet részleges akadálymentesítése is: a személyfelvonó lift kialakítása 2007 májusában kezdődött és 2007. augusztus 31-én került átadásra.

A Rendelőintézetben lévő orvosi eszközök, műszerek többsége az intézmény tulajdonában van, azt a vállalkozásban működtetett szakellátók csak használják, a vállalkozási formában működő szakrendelések által beszerzett eszközökre pedig – a feladatellátási szerződés felmondása esetén – az önkormányzatnak elővásárlási joga van.

Év	Szakrendelő pályázata	Eszköz- és műszerbeszerzések
2003.	Alapellátás Központi ügyeletének fejlesztése c. pályázat	defibrillátor
		nyomtató számítógép + tartozékai
2004.		2 db számítógép (tüdőgondozó és titkárság)
2005.		fénymásológép
		4 db számítógép
2006.	ING Gyermekkegészségügyért Alapítvány pályázata	1 db védőnői audiométer 2 db hordozható szűrőaudiométer
		beépített szekrények (védőnő és fogl.eü.) klíma berendezés EKG és spirometer (fogl.eü.)
2007.		étkező- és ülőgarnitúra 3 db Mistral szervízkesz 2 db számítógép és 1 db server RTG adatráfényképező

6. Gazdálkodási mutatók

A Rendelőintézet 2006. és 2007. években pozitív egyenleggel zárt. 2006-ban a bevételek 172.092.000 forintot, míg a kiadások összesen 170.692.000 forintot tettek ki. 2007-ben több mint 10 millió forinttal magasabb összeg szerepelt az év végi mérlegben: 181.716.000 forint a kiadási és 182.313.000 forint a bevételi oldalon.

A saját bevétel zömét a foglalkozás-egészségügyi szolgálat bevétele teszi ki. Az intézmény partnereinek elégedettségét jelzi, hogy szerződést csak cég megszűnése miatt bontottak fel eddig. A foglalkozás-egészségügyi ellátás területén eseti ellátással is áll a Rendelőintézet a munkavállalók rendelkezésére; a hivatásos jogosítvány alkalmassági vizsgálatát a hajdúdorogi lakosok is itt végeztetik. Saját bevétel címén jelentkezik a vállalkozóknak kiszámlázott közüzemi díj, takarítás, számítógép programdíj stb. is, de ez a dologi kiadások vállalkozókra eső részét tartalmazza csak. Valamennyi bevétel származik bérleti díjakból is, ám ennek mértéke nem jelentős. A saját bevétel teljes bevételen belüli mértéke 2006-hoz képest kisebb emelkedést mutat 2007-ben (20,12%-ról 20,64%).

Az intézményi bevétel legjelentősebb részét a Megyei Egészségbiztosítási Pénztártól átvett működési célú pénzeszköz teszi ki (2006: 78,7%; 2007: 73,59%), amely fix díjas és teljesítményarányos finanszírozásból tevődik össze. Kisebbséget okozott a teljesítmény volumen korláton felüli teljesítmény 2007. évtől még csökkentett értéken sem lehetséges elszámolhatóságának bevezetése. Ez tipikusan az anyagigényes szakellátások területén (pl. röntgen) okozott problémákat, de még itt sem kellett várólistát felállítani. Előbbiek miatt is a fenntartó önkormányzat a 2006. évi 1,18%-ról (2.025.000 forint) 2007. évben 5,77%-ra (10.516.000 forint) növelte támogatása mértékét. A felügyeleti szervtől átvett támogatás a közvetett költségeken túl főként a háziorvosi ügyelet működtetésére szolgál.

Tájékoztató jelleggel táblázatban foglaltuk össze az intézet által működtetett ellátások gazdasági mutatóit.

2007	KIADÁS						BEVÉTEL				
	Személyi Juttatás	Munkaadói járulékok	Dologi	Átadott	Fel-halmozás	Kiadás összesen	Saját bevétel	Önkormányzati	MEP	Bevétel összesen	GAZDASÁGI MUTATÓ
Ügyelet	11.668	3.603	13.519			28.790	215	7.757	20.513	28.485	-305
Tüdőgondozó Intézet	11.890	3.609	3.727			19.226	598		12.281	12.879	-6.347
Fogl. Eü. Szolg.	2.799	864	4.058			7.721	10.312			10.312	+2.591
Védőnői szolg.	21.126	6.540	4.174		153	31.993			31.468	31.468	-525
RTG + UH	7.015	2.209	7.206		91	16.521	29		16.537	16.566	+45
Közvetett és egyéb	10.472	3.129	12.082	44.617	1.552	71.852	26.475	2.759	44.617	73.851	+1.999
Pszichiátria	1.644	523	3.446			5.613			8.752	8.752	+3.139
Összesen:	66.614	20.477	48.212	44.617	1.796	181.716	37.629	10.516	134.168	182.313	+597
Pénz-maradvány változás											+597

A gazdasági mutatókat vizsgálva megállapítható, hogy a szakmacsoportok közül a tüdőgondozónál jelentkezik a legnagyobb veszteség (2007-ben 6.347.000 forint), ezt követően a háziorvosi ügyelet üzemeltetése mutat még kisebb hiányt (2007: 305.000 forint), de az összes többi területen (beleértve a közvetett, egyéb költségeket is) pozitív az év végi egyenleg, és ezekből finanszírozható az előbbi két terület vesztesége. Hosszú távon azonban ez természetesen nem fenntartható, ezért fontos a Tüdőgondozó Intézet fizikai integrálása a Kossuth utcai épületbe. Megjegyzendő továbbá, hogy az ügyeleti ellátás gazdasági mutatói pozitív arányban alakultak: az elmúlt években egyre inkább csökkent a bevétel és kiadás közötti különbség.

Az intézmény fokozott figyelmet fordít a számlák időbeni kiegyenlítésére, 2007. év végén sem volt lejárt fizetési határidejű szállítói tartozása.

Az intézmény dologi kiadásait minden szakfeladaton takarékosági intézkedésekkel próbálja csökkenteni. Az energiaárak rapid emelkedése miatt azonban állagmegóvásra egyre kevesebb összeg áll rendelkezésre. Ennek ellenére sikerült 2005-ben az összes nyílászáró és a homlokzat külső festését megoldani.

7. A Rendelőintézetben rendelkezésre álló humánerőforrás

A Rendelőintézet működteti az ügyeleti szolgálatot, a röntgen és ultrahang szakrendelést, a tüdőgyógyászati szakrendelést és gondozást, a védőnői szolgálatot, a pszichiátriai szakellátást, az iskola-egészségügy egy részét, valamint a foglalkozás-egészségügyi szolgálatot. Fentieket 33 közalkalmazottal és 4 fő megbízásos jogviszony keretében dolgozó orvossal látja el az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges, jogszabályban előírt szakmai minimumfeltételeknek megfelelően. A fenti szakmaterületeken kívüli alap- és szakellátások a települési önkormányzattal kötött szerződéses formában működnek. Az elmúlt években Hajdúnánáson is végbement az egészségügyi tevékenységek vállalkozási formában történő kiszervezése (a funkcionális privatizáció 1997-ben kezdődött és 2005-ben zárult). A háziorvosi szolgálatok mellett a legtöbb szakellátás is ilyen formában nyújtja szolgáltatásait.

A Debreceni Egyetemen együttműködésben a Rendelőintézet a főiskolai karokról védőnő, diplomás ápoló és gyógytornász hallgatókat fogad elsősorban szakmai gyakorlat céljából (évente átlagosan 2-3 gyógytornász, védőnő és 1-2 diplomás ápoló hallgató választja a Rendelőintézetet). Fentieknek nagy előnye a könnyebb szakember-utánpótlás: több védőnő hallgató is elhelyezkedett később a Rendelőintézetben.

8. A szakmai együttműködések, partneri viszonyok

Az imént említett felsőoktatási-gyakorló együttműködésen túl a Rendelőintézet főként a prevenció feladatok ellátása során működik együtt szakmai partnerekkel. Az ellátási körzetbe tartozó két település közoktatási intézményeivel már csak az iskola-egészségügyi feladatok (gyermek- és fogorvosi kötelező szűrések végzése) miatt is szoros a kapcsolat: ezen kívül a Rendelőintézet táplálkozási és szexuális szokások kapcsán szervez előadássorozatot a közoktatási intézmények tanulóinak.

A Magyar Vöröskereszttel közösen szervez az intézmény elsősegélynyújtó tanfolyamot, csecsemőgondozással kapcsolatos évente megrendezendő versenyt és egészségnapokat (továbbá vérnyomás- és vércukormérés stb.).

Egyes gyógyszergyártó cégek bevonásával kampányszerűen történt a lakosság koleszterinszint-mérése és 40 év felettiek prosztataszűrése.

A Rendelőintézet földszintjén másfél évtizede működik az Optiris Kft. által üzemeltetett optikai szaküzlet.

Partneri viszony tapasztalható természetesen az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálattal is: az egészségnapokon a Szolgálat is képviselteti magát (vércukor- és koleszterinszint-mérés, gyógyászati segédeszköz-bemutató). Az ÁNTSZ Hajdúböszörményi Kistérségi Intézetének Hajdúnánáson Ügyfélszolgálati Irodája működik.

9. Informatikai háttér

A Rendelőintézet 2007. április 1-től fennálló jogviszony-ellenőrzési kötelezettségének teljesítéséhez közel 1 millió forintos fejlesztést hajtott végre (Internet-elérés, szerverfejlesztés, szoftvervásárlás, elavult számítógépek cseréje). A többéves lemaradás csökkentése és a jogszabályi előírásoknak való megfelelés mellett a betegellátás adminisztrációs ideje is rövidült. További informatikai beruházásra nem került sor; jelenleg nem működik integrált betegirányító adminisztratív rendszer; csak a jogviszony-ellenőrzési és egyéb adatszolgáltatási kötelezettségek miatt szükséges legalapvetőbb szoftverekkel rendelkezik az intézmény. Ettől az évtől a védőnői szolgálatnál is számítógépes adatrögzítést ír elő a rendelet. Ennek megfelelően 4 db számítógép és 1 db nyomtató került beszerzésre.

10. Egészségfejlesztési programok

Hajdúnánás Város Önkormányzatának képviselő-testülete a 171/2005. (IX. 13.) számú határozatával fogadta el a település egészségtervét, amelynek felülvizsgálatára legutóbb 2007. év végén került sor. A tervben kiemelt fontossággal szerepelnek a prevenciós intézkedések. A 361/2007. (X. 25.) számú képviselő-testületi határozat a 2008. évi feladatok között előírja az úszásoktatáshoz óvodás korban nyújtott kedvezmények biztosítását, egészségneveléssel kapcsolatos városi programok szervezését különböző témákban, amelyeket az oktatási intézmények, illetve más helyi szervezetek részére pályázati formában hirdet meg. A lakosság széles korszpektrumát lefedve az önkormányzat a város idősödő lakosságának szervezett programokba való aktív bekapcsolódását is elősegíti.

Az egészségmegőrzési programokat már óvodás korban megkezdik: a település óvodai egységében a túlsúlyosság csökkentése érdekében növelni kívánja az előadások tervezett számát iskolaorvosi segítséggel. Az iskolavédőnők munkája eddig is jelentős volt, de a későbbiekben még nagyobb hangsúly helyeződik a tanórán kívüli foglalkozásokra, előadásokra, valamint akár négy szemközti beszélgetésekre. Ezeken a diákoknak alkalmuk és lehetőségük nyílik a helyes táplálkozásról, az alkohol- és drogfogyasztás, valamint a dohányzás veszélyeiről beszélgetni, a higiéniai tudnivalókról, a helyes fogápolásról stb. ismereteket szerezni.

11. Összegzés

Intézetünknek az év minden napján, a nap 24 órájában kell a betegek rendelkezésére állnia. Ennek a feladatnak a dolgozók hivatástudatukból fakadóan maximálisan igyekeznek megfelelni, s partnerek céljaink megvalósításában. Alapvető cél a lakosság egészségi állapotának megőrzése, javítása, az egészségügyi állapotot veszélyeztető tényezők, határok elleni küzdelem.

Ezért igyekeztünk az elmúlt években a gazdasági munkán és a ránk bízott szakmai feladatokon kívül az intézetben működő vállalkozásokkal szélesebb kapcsolatrendszer kiépíteni a betegek minél magasabb szintű, s elégedettségre okot adó ellátása érdekében.

Az Észak-Alföldi Régió és azon belül Hajdú-Bihar megye kedvezőtlen statisztikai eredményeket mutat egyes, az életmóddal, mentálhigiéniével kapcsolatos indikátorok esetében, így különösen a keringési és daganatos, valamint az alkoholfogyasztással összefüggő megbetegedésekben. Ezeknél a betegségcsoportoknál a megelőzés bizonyul a leghatékonyabb módszernek, így a prevencióra különös hangsúlyt kell fektetni.

Az aktív fekvőbeteg-ellátás országos szintű kapacitáscsökkentésével párhuzamosan hangsúlyosabbá kell tenni a járóbeteg-szakrendeléseket, ahol egyre nagyobb számban várható a nem feltétlenül fekvőbeteg-ellátást igénylő esetekben a betegek jelentkezése. Ehhez szükséges egy olyan minőségi, orvosteknikailag kellően felszerelt és modern, XXI. századi követelményeknek megfelelő rendelőintézet működtetése, amelynek eléréséhez a meglévő alapterület tetőtér-beépítéssel történő megnövelése és a teljes épület felújítása elengedhetetlen. Ehhez járul a jelenleg különálló és rendkívül leromlott állapotú épületben lévő tüdőgyógyászat fizikai integrálása. A Fentiek következtében nő a minőségi járóbeteg-szakellátásban részesülő betegek száma, ám a beszerzett modern eszközöknek köszönhetően egyúttal rövidül a rendelésekre való várakozási idő. Ezáltal csökkenhet a beteg munkavégzéséből kieső idő. Kiemelten fontos, hogy a lakosság lakóhelyéhez közel legyen biztosítva a gyors és szakszerű szakellátás, így a megfelelő ellátáshoz való eljutás költsége is megtakarítható (közlekedés díja és a további kieső idő).

Az infrastruktúra biztosítása önállóan azonban nem elegendő a célkitűzéseink eléréséhez. Az elsődleges prevencióra helyezve a hangsúlyt a már eddig is meglévő programok mellett (szűrések, mérések, csecsemőgondozási verseny stb.) Terveink között szerepel szakmai továbbképzések és egy új prevenciós előadássorozat. Ennek során a kiemelt egészségügyi-életviteli problémák bemutatása, megelőzése és kezelésének módjai egy-egy intézetbeli munkatárs vagy meghívott előadó által szervezett keretek között történne.

Bízunk benne, hogy a kitűzött céljaink elérésében nagy segítség lesz Hajdúnánás Város Önkormányzata által benyújtott ÉAOP-2007-4.1.2. Egészségügyi szolgáltatások fejlesztésére kiírt „EGÉSZSÉGESEBB ÉSZAK-HAJDÚSÁGÉRT” című pályázat nyertes elbírálása.

Kérjük beszámolónk szíves elfogadását!

Hajdúnánás, 2008. szeptember 1..

Baráthné Megellai Erzsébet
intézetvezető